

Forebyggelse og bekæmpelse af snegle

Vær opmærksom på evt. snegleangreb i tide. Er man kommet for sent, og der er kraftige angreb, er omsåning oftest en bedre løsning. Vær især opmærksom ved grubbesåning.

På lerjord skal du efter høst være opmærksom på, om der er mange snegle i stubben, og der derfor er risiko for angreb af agersnegle i den nye afgrøde af vinterraps, vintersæd og andre efterårssåede afgrøder. Angreb er tit værst efter fugtige somre og "fugtige" forfrugter såsom vinterraps, frøgræs, kløverfrø, kløvergræs, brak og lignende. Den senere tids nedbør har fremmet sneglene.

Det er altafgørende at opdage sneglene tidligt, hvis der skal opnås en god bekæmpelse. Ved mange snegle bør der også sættes på at reducere snegleantallet ved jordbearbejdning, hvis tiden tillader det.

I praksis er set mange eksempler på dårlig effekt ved for sen bekæmpelse trods høje doser af sneglemidler og flere behandlinger. Er man kommet for sent, og der er kraftige angreb, er omsåning oftest en bedre løsning end at ofre mange penge på sneglekorn og alligevel få dårlig effekt.

Angrebsbillede

I vinterraps æder sneglene af kim- og løvblade, mens frøene kun sjældent angribes. I vintersæd bliver både kerner og senere blade ædt. Tidlige angreb i vintersæd viser sig derfor som manglende fremspiring.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Billede 1-3. Angreb af agersnegle i henholdsvis vinterraps og vinterhvede.

Undersøg marken

Undersøg snegleforekomsten i stubmarken, så risikoen for angreb i vinterraps og vintersæd og andre efterårssåede afgrøder kan vurderes. Kig under planterester i stubmarken. Der kan nemlig være både nyklækkede snegle på nogle få mm og udvoksede snegle på 5 cm. Kig også efter snegleæg ved rødderne i stubben og andre hulrum i jorden. Snegleæg er glasklare, ca. 2 mm og lægges i dynger. Se billede 4.

Billede 4. Snegleæg ved rapsrod.

Sort jord i længst mulig tid

Hvor tiden tillader det, anbefales det at holde jorden sort ved gentagne harvninger i længst mulig tid før etablering af vintersæd. Herved forstyrres sneglene, og fødegrundlaget forsvinder. Harv ikke så dybt, at eventuelle spildfrø af raps bliver nedmuldet og dermed hindret i at spire. Harvningen har størst effekt under relativt tørre betingelser, da sneglene her udtørres i større omfang. Nedharvning af rapsspildplanter hæmmer også opformering af kålbrok.

Kvikbekæmpelse før høst reducerer også sneglenes fødeudbud.

Pløjning

De hidtidige praktiske erfaringer har vist, at der ikke er større problemer med agersnegle ved pløjefri dyrkning, snarere tværtimod. Dette skyldes nok, at der foretages stubharvning efter høst, og at sneglene har dårligere bevægelsesmuligheder i jorden (færre porer), når pløjning undlades. Endvidere er det en forudsætning, at der ikke sås for overfladisk, og at sårillerne bliver tildækket.

På meget svær jord bliver jorden ofte meget knoldet ved pløjning, hvilket fremmer sneglene. På svær lerjord kan det være en fordel at undlade pløjning og i stedet stubharve flere gange, da det kan være vanskeligt at pakke jorden tilstrækkeligt efter pløjning.

Flere snegle ved grubbesåning

Der er set større problemer med snegle, hvor der er grubbesået. Dette skyldes, at jorden som regel var urørt indtil såningen, og at rapsen er koncentreret i få rækker med et hulrum under, hvor sneglene lettere kan bevæge sig. Risikoen for snegleangreb ved grubbesåning kan reduceres ved at harve før grubbesåning.

Jorden skal pakkes

Det er vigtigt, at jorden straks pakkes sammen efter pløjningen, så der ikke opstår hulrum, hvor sneglene kan opholde sig. Et relativt begrænset antal snegle med gode muligheder for at bevæge sig i jorden, forårsager større skade end mange snegle med dårlige bevægelsesmuligheder.

Sådybde

Overfladisk såning øger risikoen for, at sneglene æder udsæden. I forsøg er kerneangrebet i hvede blevet reduceret med ca. 70 procent ved at øge sådybden fra 2 cm til 4 cm.

Tidlig såning og dermed hurtig fremspiring er en fordel, da der her er større chance for, at kornet overlever et snegleangreb. I raps sker angrebene oftest først efter fremspiring.

Brug fælder til at opdage sneglene i tide

I engelske undersøgelser har man fundet, at den bedste metode til at opdage sneglene tidligt er at lægge fuldkornsmel eller knækkede hvedekerner ud flere steder i marken. Metoden har også været undersøgt i Danmark, hvor metoden ikke klarede sig tilfredsstillende. Se nærmere [her](#). De anvendte sneglefælder er således ikke løsningen til at monitorere snegleforekomsten. Det anbefales dog alligevel at opsætte nogle fældetyper af en slags for at skærpe bevidstheden og opmærksomheden om snegleangreb, så evt. angreb opdages rettidigt. Der kan dog p.t. ikke anbefales specielle fældetyper, så udlægning af f.eks. en sæk, en halmballe eller lignende kan være ligeså godt, ligesom man efter høst kan grave i stubben og trække gamle planterødder op for at finde evt. snegle og snegleæg.

Billede 5. Sneglefælde i form af en tallerken og hvedeklid. Der er her "fanget" 5 snegle.

Bekæmpelse

I tabel 1 ses en oversigt over godkendte midler. Der er kun et aktivstof til rådighed nemlig ferrifosfat, som indgår i alle produkter. Som det fremgår, har de nu lavere afgifter for sneglemidler ikke afspejlet sig i et prisfald på alle produkter.

SluXX HP er en ny formulering af SluXX, hvor granulatene er mørkeblå og skimmeldannelse er reduceret, hvilket skulle lette genfund i marken. SluXX er afmeldt og evt. restlagre må anvendes indtil 25. oktober 2014. SluXX hed tidligere FerroX, men FerroX må ikke længere anvendes eller opbevares. Ferramol sælges kun i små pakninger til havebrug og er derfor ikke medtaget i tabellen. Agros Sneglegift er identisk med en tidligere formulering af Ferramol.

SmartBayt er formuleret anderledes end de øvrige midler, hvorfor doseringen ikke kan udledes ud fra indholdet af ferrifosfat.

Anbefalede doser

Den "rigtige" dosis afhænger af antallet af snegle. Ved kraftige angreb anbefales fuld dosering af SluXX/SluXX HP. Da antallet er svært at fastlægge, kan det være aktuelt at anvende en dosis i den lave ende og gentage behandlingen, hvis sneglekornene hurtigt forsvinder. Det er dog vigtigt at følge op på behandlingen, så en evt. 2. behandling ikke kommer for sent. Hold øje med, hvor hurtigt granulatene bliver ædt op.

I nogle marker kan man nøjes med rand- eller pletbehandling.

Den iberiske skovsnegl, også kaldet "dræbersnegl", er større end agersneglen og kræver lidt højere doser. Den iberiske skovsnegl optræder også som skadedyr i landbrugsafgrøder, men agersneglen er langt hyppigere.

Tabel 1. Oversigt over godkendte sneglemidler og anbefalede doser.

Middel	Indhold af aktivt stof, pct.	Godkendt normaldos, landbrug kg/ha	Anbefalet dosis*, kg/ha	Granulater pr. m2 ved anbefalet dosis	Pris ved anbefalet dosis, kr./ha inkl. afgift ekskl. moms
Agros Sneglegift	1,0	25	8-10	30-40	216-270
SmartBayt	1,6	50	8-10	30-40	220-275
SluXX/SluXX HP	3,0	7	4-5	30-40	232-290

* Se afsnit om doser.

Midlerne indeholder ikke lokkemidler, så det tager længere tid, før sneglene finder og æder sneglegranulatene, hvorfor virkningen indtræder langsommere end for tidligere godkendte midler. En forudsætning for en god bekæmpelse er derfor, at man opdager sneglene tidligt. Det kan være aktuelt at sprede sneglekornene straks efter såning. Forsøg har vist ringere effekt ved iblanding af granulat i såsæden. Årsagen til den dårligere effekt ved iblanding angives at være, at snegle har svært ved at finde sneglekornene ved iblanding i såsæden.

Sneglene stopper fødeoptagelsen efter indtagelse af ferrifosfat og skjuler sig i jorden, hvor de dør. Der vil derfor ikke kunne ses døde snegle efter behandlingen. Firmaerne angiver, at granulatene kan tåle gentagen nedbør, og at effekten er intakt op til 6 uger efter behandlingen.

Blåsten og melkalk er ikke godkendt til bekæmpelse af agersnegle.

Ved en meget stor forekomst af agersnegle i stubben bør det overvejes, om der skal sås vørsæd, fordi snegleproblemer i vørsæd kun relativt sjældent er et problem, og fordi omkostningerne til sneglebekæmpelse er relativt store.

Angreb af agersnegle kan fortsætte langt hen på efteråret. Først ved flere nætter med stærkere nattefrost går aktiviteten i stå.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.